

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 71/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť V. S., T., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

a) postupom Okresného súdu Trenčín v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 983/94, sp. zn. 8 C 55/1999, sp. zn. 20 C 157/2005, sp. zn. 14 C 10/2008 a sp. zn. 21 C 68/2008,

b) postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaniach vedených pod sp. zn. 11 S 55/2007 a sp. zn. 13 S 73/2007,

c) nečinnosťou Katastrálneho úradu v Trenčíne, Správy katastra v Trenčíne v bližšie neurčených konaniach vo veci vkladu vlastníckeho práva sťažovateľa do katastra nehnuteľností, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. S. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. januára 2010 doručená sťažnosť V. S., T. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej označil za porušovateľov svojich základných práv Okresný súd Trenčín (ďalej len „okresný súd“), Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) a Katastrálny úrad v Trenčíne, Správa katastra v Trenčíne (ďalej aj „správa katastra“).

Z obsahu sťažnosti najmä vyplýva, že sťažovateľ namieta „Nesprávny postup porušovateľov základných práv alebo slobôd je v tom, že po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia dňa 29. 12. 1994 rozsudku Okresného súdu v Trenčíne sp. zn.: 11 C 983/94-61 zo dňa 10. 11. 1994 mal byť tento rozsudok zaevidovaný na Správe katastra Trenčín do listu vlastníctva na moje meno.

Do dnešného dňa sa tak nestalo v určitej časti rozsudku najmä týkajúcej sa časti pozemkov v k. ú. D. č. p.: 4281 a 3859 čo sa týka podielového spoluvlastníctva k týmto pozemkom.

Tento rozsudok bol od samého začiatku nespravodlivo rozhodnutý najmä čo sa týka rozhodnutia všetko v podiely 1/4.

Rozsudok mal správne znieť v podiely 1/3...

Na rozsudku sa nachádza pečiatka nadobudnutia právoplatnosti dňa 29. 12. 1994...

Po preštudovaní tohto rozsudku som zistil podstatné chyby...“.

Z ďalšieho textu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ na ním namietané chyby rozsudku sp. zn. 11 C 983/94 z 10. novembra 1994 upozornil podaniami adresovanými okresnému súdu a žiadal opravu označeného rozsudku. Na skutočnosť, že označený rozsudok je chybný, poukázal podľa sťažovateľa aj Okresný úrad Trenčín, katastrálny odbor, ktorý „listom zo dňa 21. 11. 2001... mi poslal rozsudok 11 C 983/94-61, ktorý mu poslal na

zaevidovanie súd s odôvodnením, že listina obsahuje chyby v dôsledku ktorých nie je spôsobilá na vykonanie záznamu. Nesprávne sa odvoláva na zaevidované nehnuteľnosti po mojej matke J. S. Rozsudkom 12 C 160/93 OS v Trnave...

Domnievam sa, že keď pochybenie v rozsudku 11 C 983/94-61... spravil súd, tak toto pochybenie by mal z vlastnej iniciatívy aj napraviť, čo je jediné možné spravodlivé rozhodnutie.

Okrem horeuvedeného pochybenia súdu sú zbytočné súdne prietahy, neefektívne konanie a nespravodlivé rozhodovania v ďalšej časti podaného návrhu žaloby zo dňa 23. apríla 2008 uvedené v bode 1. návrhu žaloby...“.

Sťažovateľ tiež namieta, že „V roku 2002 Komisia pre obnovu evidencie pozemkov mi priznala menšiu výmeru uvedeného pozemku o 1.798 m²...

V horeuvedených veciach sa konali viaceré súdne spory – (napr. sp. zn.: 20 C/157/2005, sp. zn.: 11 S 11/06, 19 Co/351/2006, 13 S 31/2007), v ktorých som bol vždy bezúspešný.“.

Na tomto základe sťažovateľ konštatuje, že „Skutočnosť, že Správa katastra Trenčín vrátane Katastrálneho úradu v Trenčíne a taktiež Okresný súd v Trenčíne vrátane Krajského súdu v Trenčíne od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu v Trenčíne č. k.: 11 C 983/94-61 dňom 29. 12. 1994 doteraz po uplynutí takmer 16 rokov nezapísali a nerozhodli o zapísaní tohoto rozsudku do listu vlastníctva a taktiež súdy nerozhodli spravodlivo o zapísaní do listu vlastníctva na moje meno parcelu číslo 4928 v k. ú. D. o správnej výmere 11.314 m² od roku 2002, t. j. za obdobie takmer 8 rokov je jednoznačne preukázané porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ďalších čl. ústavy, ktoré zaručujú vlastnícke práva a nepremlčateľnosť k pozemkom...“.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že okresný súd, krajský súd a katastrálny úrad svojím postupom „vo veci rozsudku Okresného súdu v Trenčíne sp. zn.: 11 C 983/94-61 a tiež vo veci týkajúcej sa zmenšenia výmery u parc. č. 4928 v k. ú. D. o 1.798 m²“ porušili jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a „tiež boli porušené ďalšie články ústavy, ktoré zaručujú vlastnícke práva

k nehnuteľnostiam a ich nepremlčateľnosť“, a prikázal im „*vo veci rozsudku OS v Trenčíne sp. zn.: 11 C 983/94-61*“ konať a zabezpečiť „*správne zaevidovanie do listu vlastníctva*“. Sťažovateľ tiež žiada o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 30 000 € a priznanie úhrady trov konania pred ústavným súdom.

Súčasťou sťažnosti je aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Keďže sťažnosť v predloženom znení bola značne nezrozumiteľná, ústavný súd si od okresného súdu vyžiadal príslušnú spisovú dokumentáciu, z ktorej zistil toto:

1. Sťažovateľom spomínaný rozsudok okresného súdu č. k. 11 C 983/94-61 z 10. novembra 1994 nadobudol právoplatnosť 29. decembra 1994.

2. V nadväznosti na konanie vedené pod sp. zn. 11 C 983/94 prebiehali pred okresným súdom na základe žalôb sťažovateľa ďalšie konania:

a) konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti proti odporcovi F. F. vedené pod sp. zn. 8 C 55/1999, ktoré bolo právoplatne skončené 12. októbra 2007 (na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 8 C 55/1999 z 24. januára 2007 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 88/2007 zo 6. septembra 2007),

b) konanie o určenie vlastníckeho práva proti odporcovi Katastrálnemu úradu v Trenčíne vedené pod sp. zn. 20 C 157/2005, ktoré bolo právoplatne skončené 26. februára 2007 (na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 20 C 157/2005 z 12. septembra 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 19 Co 351/2006 z 1. februára 2007),

c) konanie o určenie vlastníckeho práva k pozemkom proti odporcovi Správe katastra v Trenčíne vedené pod sp. zn. 14 C 10/2008, ktoré bolo právoplatne skončené 22. apríla 2008 (na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 14 C 10/2008 z 18. februára 2008 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 17 Co 60/2008 z 3. apríla 2008).

3. Na základe žalôb sťažovateľa sa uskutočnili pred krajským súdom konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy; išlo o konanie

a) vedené krajským súdom pod sp. zn. 11 S 55/2007 proti správe katastra, ktoré bolo právoplatne skončené 10. decembra 2007 na základe uznesenia krajského súdu sp. zn. 11 S 55/2007 z 30. októbra 2007,

b) vedené krajským súdom pod sp. zn. 13 S 73/2007 proti správe katastra, ktoré bolo právoplatne skončené 23. októbra 2007 na základe uznesenia krajského súdu sp. zn. 13 S 73/2007 z 26. septembra 2007.

4. Pred okresným súdom prebieha v súčasnosti na základe žaloby sťažovateľa konanie „o určenie vlastníckeho práva zápisom do katastra nehnuteľností“ proti odporcovi správe katastra, ktoré je vedené pod sp. zn. 21 C 68/2008.

Vychádzajúc z uvedených zistení zo súdnych spisov, obsahu, ako aj dokumentácie priloženej sťažovateľom k sťažnosti ústavný súd ustálil, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj svojho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

a) postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 983/94, sp. zn. 8 C 55/1999, sp. zn. 20 C 157/2005, sp. zn. 14 C 10/2008 a sp. zn. 21 C 68/2008,

b) postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 S 55/2007 a sp. zn. 13 S 73/2007,

c) nečinnosťou Správy katastra v Trenčíne v bližšie neurčených konaniach vo veci vkladu vlastníckeho práva sťažovateľa do katastra nehnuteľností.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy nečinnosťou správy katastra v bližšie neoznačených konaniach vo veci zápisu vlastníckeho práva sťažovateľa do katastra nehnuteľností, ako aj postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 983/94, sp. zn. 8 C 55/1999, sp. zn. 20 C 157/2005, sp. zn. 14 C 10/2008 a sp. zn. 21 C 68/2008 a postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 S 55/2007 a sp. zn. 13 S 73/2007.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy nečinnosťou správy katastra v bližšie neoznačených konaniach vo veci vkladu vlastníckeho práva sťažovateľa do katastra nehnuteľností

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je

právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 246 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku na preskúvanie rozhodnutí a postupov sú vecne príslušné krajské sudy, ak zákon neustanovuje inak.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že proti nečinnosti správy katastra mohol sťažovateľ podať žalobu podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodovať o takýchto žalobách (ktoré sťažovateľ aj reálne podal) vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 983/94, sp. zn. 8 C 55/1999, sp. zn. 20 C 157/2005 a sp. zn. 14 C 10/2008 a postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 S 55/2007 a sp. zn. 13 S 73/2007

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že konanie vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 11 C 983/94 bolo právoplatne skončené 29. decembra 1994, konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 8 C 55/1999 bolo právoplatne skončené 12. októbra 2007, konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 20 C 157/2005 bolo právoplatne skončené 26. februára 2007, konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 14 C 10/2008 bolo právoplatne skončené 22. apríla 2008, konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 11 S 55/2007 bolo právoplatne skončené 10. decembra 2007 a konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 13 S 73/2007 bolo právoplatne skončené 23. októbra 2007, pričom sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 26. januára 2010.

Z uvedeného vyplýva, že v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 983/94, sp. zn. 8 C 55/1999, sp. zn. 20 C 157/2005 a sp. zn. 14 C 10/2008 a postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 S 55/2007 a sp. zn. 13 S 73/2007 bola sťažnosť ústavnému súdu doručená zjavne po uplynutí lehoty

uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto v tejto časti ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 68/2008

Zo súdneho spisu sp. zn. 21 C 68/2008 ústavný súd zistil, že okresný súd o žalobe sťažovateľa o určenie vlastníckeho práva proti žalovanému (správe katastra) rozhodol rozsudkom č. k. 21 C 68/2008-29 z 3. decembra 2009, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie doručené okresnému súdu 21. januára 2010, pričom sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 26. januára 2010. Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť bola ústavnému súdu doručená v čase, keď už ústavný súd vo veci sťažovateľa rozhodol (aj keď nie právoplatne), t. j. v čase, keď už okresný súd nemohol reálne porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Navyše z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, tak takúto sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Zo súdneho spisu sp. zn. 21 C 68/2008 vyplýva, že sťažovateľ doručil okresnému súdu žalobu o určenie vlastníckeho práva 25. apríla 2008, pričom okresný súd vo veci

priebežne koná. Uznesením zo 6. apríla 2009 konanie v časti o parcelu č. 4928 zastavil a v ďalšej časti (týkajúcej sa parcely č. 4281 zapísanej na liste vlastníctva č. 1181 pre k. ú. D. a parcely č. 3859 zapísanej na liste vlastníctva č. 1391 pre k. ú. D., pozn.) vec vylúčil na samostatné konanie. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd označené uznesenie okresného súdu uznesením sp. zn. 4 Co 18/2009 z 28. júla 2009 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne sa vo veci uskutočnili pojednávania 2. novembra 2009 a 3. decembra 2009 a okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 21 C 68/2008-29 z 3. decembra 2009. Proti označenému rozsudku sťažovateľ podal odvolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 21. januára 2010.

Na základe uvedených zistení ústavný súd dospel k záveru, že v namietanom konaní nedošlo k takým priedahom v konaní, ktoré by umožňovali vysloviť, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 68/2008 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

4. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 68/2008

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (slovami sťažovateľa *„porušenie... ďalších čl. ústavy, ktoré zaručujú vlastnícke práva a nepremlčateľnosť k pozemkom...“*; pozn.) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 68/2008 ústavný súd poukázal na už spomínaný princíp subsidiarity, podľa ktorého je ochranu uvedenému základnému právu oprávnený poskytnúť len vtedy, ak sťažovateľ nemá k dispozícii účinný právny prostriedok ochrany v rámci sústavy všeobecných súdov.

V označenom konaní okresný súd o žalobe sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 21 C 68/2008-29 z 3. decembra 2009, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného

súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa s ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. februára 2010